

احنف بن قیس

ضحر بن قیس احنف، در کتابها با نام ضحاک هم از وی یاد شده، و بعضی را عقیده بر این است که ضحاک نام پدر احنف است. احنف سعادت این را داشت که محضر ختمی مرتبت رسول (ص) را درک نماید. او در اثر عقل و درایت و هوش و ذکاوت رئیس قبیله خویش شد. از وی پرسیدند. این مقام چگونه یافتی، گفت: در اثر مواسات ناتوانایان و دستیاری ستمدیدگان. حضرت محمد (ص) قوم احنف را به اسلام دعوت کردند اولین کسی این دعوت را لبیک گفت خود احنف بود. او بعد از این که اسلام آورد به خدمت رسول خدا شرفیاب گردید. وی در بعضی از غزوات شرکت داشت. احنف در اثر آبله از یک چشم نابینا شده بود. او در حکمت و علوم عصر خویش شهرتی بسزا داشت.

گویند: پس از آنکه معاویه پسر خود یزید را به خلافت و ولیعهدی خویش معرفی کرد و مردم به تبریک گویی نزد معاویه می رفتند. احنف نیز حاضر و ساکت بوده، معاویه از سبب سکوتش جو یا شده پاسخ داد: در راست گفتن از تو می ترسم و در دروغ از خدا. پس معاویه تحسینش کرد و مبلغی باو بخشید. در کتابهایی مانند مجمع الامثال، تنقیح المقام، معارف ابن قتیبه و تاریخ ابن خلکان از این شخصیت و آثار فکر او بسیار یاد شده است. احنف در سال ۷۱ هـ ق در کوفه درگذشت. (۱)

۱- منصور برجیان، نوابغ و مشاهیر معلول جهان ص ۳۹.